

P. Prokop, Mgr Instytut
 Politologii i Europeistyki,
 Uniwersytet Szczeciński
 (Polska, Szczecin)

**Rozwój polskich
 młodzieżówek partii
 politycznych po
 transformacji ustrojowej w
 1989 roku**

The article concerns the development of youth organizations of political parties in Poland. The time frame of analysis have been appointed since the transition in 1989 to 2007. In this paper the analysis of youth organizations have been reports of their parent parties. Moreover, there were separate types of Polish youth organizations of political parties.

Keywords: political youth organizations, polish political parties, party system in Poland.

Podjęta w pracy problematyka dotyczy rozwoju młodzieżówek partii politycznych w Polsce, począwszy

П. Прокоп, магистр
 Института политологии и
 европеистики Щецинского
 Университет
 (Польша, г.Щецин)

**Развитие польских
 партийных молодёжных
 организаций после смены
 политического режима в
 1989 году**

У статті розглядається розвиток молодіжних організацій політичних партій у Польщі. Тимчасові рамки аналізу були призначені од часу політичної трансформації у 1989 році до 2007 року. У даній роботі зроблений аналіз співпраці молодіжних організацій та політичних партій. Крім того, подані види молодіжних організацій.

Ключові слова: молодіжні філії політичних партій, польські політичні партії, партійна система в Польщі

Главной проблематикой данной работы является развитие польских партийных молодёжных организаций

od transformacji ustrojowej w 1989 roku aż do 2007 roku. Głównym zamierzeniem badawczym i zarazem celem pracy jest analiza ewolucji tych organizacji. Zgodnie z zamierzeniem, powinna ona dostarczyć szeregu informacji związanych z dynamiką polskiej sceny politycznej. Ponadto na jej podstawie będzie możliwe ukazanie poziomu partycypacji obywateli w kształtowaniu polskiej polityki.

W ramach pracy zostanie podjęta próba wyszczególnienia typów młodzieżówek partii politycznych. Ukazane zostaną młodzieżówki partii politycznych działające jako stowarzyszenia, związki stowarzyszeń, a także wewnątrzpartyjne, czy też nieoficjalne zaplecza młodzieżowe partii politycznych. W związku z tym podziałem, celem pracy będzie także ukazanie mechanizmów tworzenia młodzieżówek partii politycznych oraz współpracy tych organizacji z partiami politycznymi.

Podjęta problematyka została dotychczas zbadana i

после трансформации политического режима в 1989 году и по 2007 год. Исследовательским намерением и вместе с тем целью работы, является анализ эволюции этих организаций. Согласно с намерением, данный анализ должен представить ряд информации, связанных с динамикой развития польской политической сцены. Кроме того, на его базе можно будет провести анализ уровня участия граждан в формировании и развитии польской политической сцены.

В рамках этой работы будет проведена проба создать типологию партийных молодежных организаций. Будут представлены организации, которые действуют как объединения, союзы объединений либо как внутрипартийные фракции, аккумулирующие молодой потенциал партий. В связи с данной типологией, целью работы будет представление механизмов создания партийных молодежных организаций и форм сотрудничества данных организаций с политическими партиями.

opracowana fragmentarycznie. Jedną z ważniejszych monografii, której część jest poświęcona jednej z młodzieżówek partii politycznej, jest „Unia Wolności. Partia polityczna w okresie transformacji”, autorstwa Marii Winclawskiej. W jej ramach autorka w części pracy analizuje relacje jakie miały miejsce pomiędzy Stowarzyszeniem Młodych Demokratów a Unia Wolności i które w konsekwencji doprowadziły do zerwania przez młodzieżówkę umowy o współpracy z macierzystą partią. Inną z ważnych pozycji jest „Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej-dostosowanie syndykату władzy do zasad demokracji parlamentarnej”, autorstwa Anny Materskiej-Sosnowskiej. W monografii tej autorka zwraca uwagę na działalność Socjaldemokratycznej Frakcji Młodych, a także odnosi się do jej rozwoju w ramach Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejną z pozycji, która po części dotyka zagadnień organizacji młodzieżowych polskich partii

Данная проблематика достаточно слабо исследована и представлена в литературе лишь фрагментарно. Одной из главных монографий, часть которой посвящена одной из партийных молодёжных организаций - „Уния Свободы. Политическая партия в период смены политического режима”, - авторства Марии Винцлавской. В части данной работы автор анализирует отношения между объединением „Молодые Демократы” (ОМД) и „Унией Свободы” (УС), которые в результате привели к разрыву договора о сотрудничестве между политической партией и её дочерней молодёжной организацией. Следующей важной позицией, авторства Анны Матерской-Сосновской, является „Социал-демократия Республики Польша – приспособление синдиката власти к правилам парламентарной демократии”. В монографии обращается внимание на деятельность „Социал-демократического Молодёжного Форума” (СдМФ), а так же оговаривается его развитие в границах

politycznych, jest praca pod redakcją Łukasza Tomczaka „Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych”, a także artykuł naukowy jego autorstwa „‘Młode Wilki’ w SLD-koniec postkomunizmu?” znajdujący się w publikacji „POPiSy w polityce. Uwagi o polskiej scenie politycznej” pod redakcją naukową Macieja Drzonka i Janusza Mieczkowskiego.

Rozpoczęte w 1989 roku radykalne przekształcenia systemu politycznego oraz społeczno-gospodarczego przyniosły Polsce istotne zmiany. W szczególności umożliwiły one powrót do systemu konkurencyjnego, właściwego dla demokratycznego państwa prawa.

Wybory prezydenckie w 1990 roku oraz wygrana w nich Lecha Wałęsy z obozu solidarnościowego, zaowocowały rozwojem polskiej sceny politycznej. Rok później doszło do pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych. Ze 111 komitetów wyborczych, które zgłosiły swój udział w wyborach, 29 weszło do parlamentu.

„Социал-демократии Республики Польша”(СДРП). Ещё одной позицией, которая частично затрагивает данную тематику, является работа под редакцией Лукаша Томчака „Государственные и региональные структуры польских политических партий”, а так же его научная статья „Молодые Волки” в Союзе Левых Демократических Сил – конец посткоммунизма?”, которая была опубликована в сборнике „Рисование” в политике. Заметки о польской политической сцене” под научной редакцией Мацея Джонка и Януша Мечковского.

Начатое в 1989 году радикальное переформирование политической и социально – экономической систем, принесли Польше значительные изменения. В первую очередь, они дали возможность вернуться к конкурентной основе, характерной для демократического государства.

Президентские выборы 1990 года и победа в них Леха Валенсы из лагеря „Солідарности” привели к быстро-

Wybór Lecha Wałęsy na prezydenta oraz powstanie nowych partii zaowocował pojawieniem się w ich ramach działaczy młodzieżowych. Zaczęli oni w krótkim czasie powoływać do życia młodzieżówki partii politycznych. W dalszym ciągu swoją działalność prowadził Związek Socjalistycznej Młodzieży Polski (ZSMP), który przed 1989 rokiem związany był z Polską Zjednoczoną Partią Robotniczą (PZPR), a po nim z Socjaldemokracją Rzeczypospolitej Polskiej (SdRP) i Sojuszem Lewicy Demokratycznej (SLD) [8, s. 40].

Coraz częściej powstawały też inne organizacje młodzieżowe partii politycznych. Jako zaplecze młodzieżowe Stronnictwa Demokratycznego (SD) powstała Unia Młodzieży Demokratycznej (UMD), a przy Unii Demokratycznej (UD) działalność swą zainicjowało Forum Młodych Unii Demokratycznej (FMUD). W okresie tym powstało także stowarzyszenie „Młodzi Liberalowie” (ML), które stało się młodzieżówką Kongresu Liberalno-Demok-

mu развитию польской политической сцены. Через год были проведены первые свободные парламентские выборы. Из 111 избирательных штабов, которые заявили о своём участии в выборах, в парламент прошли 29.

Выбор Леха Валенсы президентом и всё большее количество новых политических партий привело к появлению в их рядах молодёжных активистов. Которые начали активно создавать партийные молодёжные организации. Продолжал существовать „Союз Социалистической Молодёжи Польши” (ССМП), который перед 1989 годом был связан с Польской Объединённой Рабочей Партией (ПОРП), а после него с „Социал-демократией Республики Польша” (СдРП) и „Союзом Левых Демократических Сил” (СЛДС) [8, с. 40].

Всё чаще начали появляться молодёжные организации и при других политических партиях. Как молодёжное крыло „Демократической Партии” (ДП) появилась „Уния Демократической Молодёжи” (УДМ),

ratycznego (KLD). Niecały rok przed kolejnymi wyborami parlamentarnymi w ramach SdRP rozpoczął się proces tworzenia struktur organizacyjnych, mających na celu powołanie Socjaldemokratycznej Frakcja Młodych (SdFM). Jak zauważa Łukasz Tomczak „(...) na kilku spotkaniach przedstawители групп młodzieżowych z całej Polski przyjęto koncepcję stworzenia wewnątrz partii frakcji jednoczącej członków partii poniżej 35 roku życia. Socjaldemokratyczna Frakcja Młodych SdRP była oficjalną frakcją partyjną, a w jej skład wchodzić mogli tylko członkowie partii” [30, s. 170].

Wybory parlamentarne w 1993 roku zmieniły układ sił politycznych. Wygrane one zostały przez blok wyborczy SLD. Decyzja o powstaniu koalicji wyborczej zapadła w dniu 9 lipca 1991 roku podczas spotkania Aleksandra Kwaśniewskiego i Włodzimierza Cimoszewicza z organizacjami młodzieżowymi [24, s. 240]. Jak zauważa Agnieszka Jasiewicz-Betkie-

a при „Демократической Унии” (ДУ) свою деятельность начал „Форум Молодёжи Демократической Унии” (ФМДС). В это же время появляется организация „Молодые Либералы” (МЛ), которая является молодёжным крылом „Либерально-Демократического Конгресса” (ЛДК). Менее чем за год перед очередными парламентскими выборами в СдРП начался процесс создания организационной структуры, которая должна была стать основой для „Социал- демократического Молодёжного Форума” (СдМФ). Как обращает внимание Лукаш Томчак: „(...) на нескольких встречах представителей молодёжных групп со всей Польши, было принята концепция создания внутрипартийных фракций, состоящих из членов партии до 35 лет. Социал-демократический Молодёжный Форум СдРП был официальной партийной фракцией и в его состав могли входить только члены партии” [30, с. 170].

Парламентские выборы 1993 года изменили раскладку

wicz „Zrzeszenie Studentów Polskich i Związek Socjalistycznej Młodzieży Polski tworzyły Sojusz Lewicy Demokratycznej w okresie gdy był koalicją partii, stowarzyszeń i związków zawodowych, a ZSMP udało się nawet, w wyborach parlamentarnych 1993 roku wprowadzić do Sejmu 6 posłów (z listy SLD)” [9, s. 172]. W bloku tym znalazła się także SdRP [13, s. 479]. Warto zaznaczyć, że w ramach tej partii dość prężnie rozwijała się SdFM. Anna Materska-Sosnowska zauważa, że „(...) w kwietniu 1994 roku zarejestrowała Stowarzyszenie Młodych Socjaldemokratów” [19, s. 94]. Stowarzyszenie założone przez członków SdFM SdRP nie było oficjalnym zapleczem młodzieżowym tej partii. W dalszym ciągu organem młodzieżowym tego ugrupowania politycznego była SdFM. Drugi wynik wyborczy uzyskało Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL) współpracujące ściśle ze Związkiem Młodzieży Wiejskiej (ZMW) [2, s. 69]. W parlamencie znalazły

сил на польской политической сцене. Победу в них одержал блок „Союз Левых Демократических Сил”. Решение о предвыборной коалиции появилось 9 июля 1991 года во время встречи Александра Квасьневского и Владимира Тимошевича с представителями молодежных организаций [24, с. 240]. Как представляет Агнешка Ясевич – Беткевич: „Союз Польских Студентов” (СПС) и „Союз Социалистической Молодёжи Польши” (ССМП) были основой СЛДС в то время, когда это была коалиция партий, организаций и профсоюзов, а ССМП даже получило в результате парламентских выборов 1993 года 6 мест в парламенте (стартуя из списка СЛДС)” [9, с. 172]. В том же блоке была и „Социал-демократия Республики Польша” [13, с. 479]. Необходимо обратить внимание, что в лоне этой партии достаточно активно развивается СдМФ. Анна Матерска-Сосновска напоминает, что „(...) в апреле 1994 года был зарегистрирован „Объединение Молодых Социал-

się także UD, posiadająca wcześniej wspomniane zaplecze młodzieżowe w postaci FMUD oraz Unia Pracy (UP), która rok po wyborach podpisała umowę o współpracy ze stowarzyszeniem „Federacja Młodych Unii Pracy” (FMUP). Dzięki temu organizacja ta stała się w 1994 roku młodzieżówką niniejszej partii. W Sejmie II kadencji swoją reprezentację posiadał także Bezpartyjny Blok Wspierania Reform oraz Konfederacja Polski Niepodległej. Partie te nie posiadały jednak swojego oficjalnego zaplecza młodzieżowego.

Kolejne wybory parlamentarne miały miejsce w 1997 roku. Wygrane one zostały przez koalicyjne ugrupowanie polityczne Akcja Wyborcza Solidarność (AWS). Współtworzone ono było między innymi przez Blok Młodych, założony w 1995 roku na bazie Młodzieżowych Sztabów Wyborczych Lecha Wałęsy oraz Młodzieżowy Komitet Akcji Wyborczej Solidarność. Drugą siłą w polskim parlamencie był blok wyborczy SLD, który

Демократов (ОМСД)” [19, с. 94]. Организация, созданная членами СдМФ СдрП, не являлась официальной молодёжной фракцией партии. Официальной молодёжкой далее оставался „Социал-демократический Молодёжный Форум”(СдМФ). Второе место в избирательной гонке заняла „Польская Крестьянская Партия ” (ПКП), которая близко сотрудничала с „Союзом Деревенской Молодёжи” (СДМ) [2, с. 69]. В парламент прошли и „Демократическая Уния” с уже описаной выше молодёжной организацией ФМДУ, а также „Рабочий Союз”, которые сразу после выборов подписали договор о сотрудничестве с организацией „Федерация Молодёжи Робочего Союза” (ФМРС). Благодаря этому, данная организация в 1994 году стала официальным молодёжным крылом данной партии. В избранном во второй раз Сейме, своих репрезентантов имели также Беспартийный Блок Поддержки Реформ и Конфедерация Независимой Польши. Однако, молодёжных фракций у них не было.

dwa lata później został zarejestrowany jako partia polityczna. W konsekwencji tej rejestracji SdFM, działająca do tego momentu w ramach SdRP wchodzącej w skład bloku wyborczego, zakończyła swoją działalność. Na jej miejsce powstały dwie nowe młodzieżówki partii politycznej. Były nimi Stowarzyszenie Młodej Lewicy Demokratycznej (SMLD) oraz Stowarzyszenie Młodej Lewicy (SML). Żadna z nowopowstałych młodzieżówek nie posiadała statusu jedynej afiliowanej organizacji młodzieżowej nowej partii politycznej. Według Piotra Guziała, jednego z liderów SMLD oraz współtwórcy późniejszej Federacji Młodych Socjaldemokratów „(...) kierownictwo partii stwierdziło, że młodzież należy wyrzucić poza nawias” [20]. Według autora tych słów, rezygnacja z jednej afiliowanej organizacji młodzieżowej miała na celu osłabienie działaczy młodzieżowych. Jak stwierdził, właśnie dlatego „(...) utworzono dwie zwalczające się młodzieżówki” [20]. W kon-

Следующие парламентские выборы были в 1997 году. Победу в них одержала политическая коалиция под названием „Избирательная Акция Солидарность” (ИАС). Среди других в неё входил „Блок Молодых”, созданный в 1995 году на базе Молодёжных Избирательных Штабов Леха Валенсы и Молодёжного Комитета ИАС. Второй силой в польском парламенте был избирательный блок СЛДС, который через два года был зарегистрирован как политическая партия. Результатом этой регистрации стал конец деятельности СдМФ – молодёжного крыла СдРП, который входил в состав избирательного блока. На её месте появились две новые партийные молодёжные организации: „Союз Молодёжи Левых Демократических Сил” (СМ ЛДС) и „Союз Молодых Левых” (СМЛ). Ни одна из новопоявившихся организаций не имела статуса официальной молодёжной организации новой партии. По словам Петра Гузяло, одного из лидеров СМ ЛДС и в после-

sekwencji doprowadziło to do sytuacji, w której SLD od roku 1999 do 2003 roku nie posiadał jednej, lecz kilka młodzieżówek, z czego dwie najlepiej rozwinięte nawzajem ze sobą konkurowały.

Trzeci wynik wyborczy w wyborach parlamentarnych przypadł UW. Partia ta powstała ze zjednoczenia w dniu 23 kwietnia 1994 roku UD oraz KLD. Wraz z nim doszło do połączenia się ich młodzieżówek. Dotychczas działające przy KLD stowarzyszenie ML połączyło się z FMUD tworząc Stowarzyszenie „Młodzi Demokraci” (SMD).

W Sejmie znalazła się także Ruch Odbudowy Polski (ROP), w ramach którego od 1996 roku działała Federacja Młodych Ruchu Odbudowy Polski (FM ROP). Według wcześniej wspomnianej już Agnieszki Jasiewicz-Betkiewicz „Federacja Młodych ROP powstała w końcu 1995 roku, wraz z organizującym się wówczas samym ROP, integrującym komitety wyborcze Jana Olszewskiego z okresu kampanii prezyden-

дующем сосоздателя „Федерации Молодых Социал-Демократов” (ФМСД): „(...) руководство партии решило, что молодёжь лучше выкинуть за скобки” [20]. По мнению автора этих слов, отказ от идеи создания единой централизованной молодёжной организации имел свою цель, а именно – ослабление молодёжных активистов. Как он утверждает, именно для этого: „(...) было создано две конкурирующие молодёжные организации” [20]. В результате это привело к ситуации, что в 1999 – 2003 гг. в СЛДС не было одной молодёжной организации, только было их несколько, из чего две наиболее развитые конкурировали между собой.

Третий результат в выборах получил „Уния Свободы”. Эта партия появилась 23 апреля 1994 года в результате объединения „Демократической Унии” и „Либерально – Демократического Конгресса”. Вместе с этим дошло и до объединения их молодёжных фракций. „Молодые Либералы” от ЛДК объединились с ФМДУ и

ckiej. Podobnie jak partia, nigdy nie stała się poważniejszą organizacją, a liczba członków nigdy nie przekroczyła kilkuset” [28, s. 27]. Ostatnią partią, która weszła do Sejmu III kadencji, było PSL. W dalszym ciągu nieoficjalne zaplecze młodzieżowe tej partii stanowił ZMW. Jednakże w roku 2000 z grona młodych działaczy PSL powstało stowarzyszenie Forum Młodych Ludowców (FML). Warto podkreślić, że inne dane mówią o tym, że pierwsze struktury FML powstały już w 1999 roku [3]. Pojawienie się tej organizacji sprawiło, że PSL posiadało już swoje oficjalne zaplecze młodzieżowe. Od tej pory było ono jedyną oficjalną i afiliowaną organizacją młodzieżową partii.

Wybory parlamentarne w 2001 roku wygrała koalicja wyborcza SLD-UP. SLD po utworzeniu partii politycznej w 1999 roku nie posiadał oficjalnej organizacji młodzieżowej [10, 11]. Jak zaznacza wspomniany już Łukasz Tomczak, przy nowoutworzonej partii „(...) działało

создали Объединение „Молодые Демократы” (ОМД).

В Сейме так же получила место „Движение Восстановления Польши” (ДВП), в границах которого от 1996 года существовала „Федерация Молодёжи Движения Восстановления Польши” (ФМ ДВП). По словам уже известной нам Агнешки Ясевич-Беткевич: „ФМ ДВП появилась в конце 1995 года, собственно говоря, вместе с самим ДВП, которое включало в себя избирательный штаб Яна Ольшевского с президентской кампании. Данная организация так и не стала серьёзной партией, а количество её членов никогда не превышало нескольких сотен” [28, с. 27]. Последней партией, которая вошла в Сейм III каденции, была ПКП. Как и ранее, её неофициальным молодёжным крылом был СДМ. Однако, в 2000 году в среде молодёжных активистов ПКП появилась организация под названием „Форум Молодых Народников” (ФМН). Необходимо подчеркнуть, что другие данные говорят о том, что

kilka organizacji młodzieżowych, w tym dwie największe: Stowarzyszenie Młodej Lewicy i Stowarzyszenie Młodej Lewicy Demokratycznej” [30, s. 172]. Sytuacja ta zmieniła się w 2003 roku, kiedy organizacje te połączyły się tworząc związek stowarzyszeń o nazwie „Federacja Młodych Socjaldemokratów” (FMS). Jeszcze w tym samym roku stała się ona jedyną afiliowaną młodzieżówką SLD.

Rok po uznaniu FMS za oficjalne zaplecze młodzieżowe SLD, organizację tą spotkał pierwszy rozłam. Związane to było z kryzysem, jaki miał miejsce w SLD i który w konsekwencji doprowadził do odejścia z tej partii polityków, z Markiem Borowskim na czele. W dniu 26 marca 2004 roku założyli oni Socjaldemokrację Polską (SdPi). Partia ta oficjalnie została zarejestrowana w dniu 19 kwietnia 2004 roku. Wraz z odejściem z SLD polityków związanych z Markiem Borowskim, a także po szybkiej rejestracji nowopowstałej partii, z szeregów FMS odeszła grupa młodych

pierwsze struktury ФМН появились уже в 1999 году [3]. Появление этой организации привело к тому, что у ПКП появилась своя официальная партийная молодёжная структура. От того времени ФМН считалось единственной официально признанной молодёжной организацией данной партии.

Парламентские выборы в 2001 году выиграла политическая коалиция СЛДС – Рабочий Союз. СЛДС после создания в 1999 году политической партии не имел официального молодёжного крыла [10, 11]. Как утверждает Лукаш Томчак: „(...) было несколько молодёжных организаций, при этом две наиболее крупные: „Союз Молодёжи Левых Демократических Сил” (СМЛДС) и „Союз Молодых Левых” (СМЛ)” [30, с. 172]. Ситуация изменилась в 2003 году, когда эти оструктуры объединились, создавая союз организаций под названием „Федерация Молодых Социал-Демократов” (ФМСД). Ещё в этом самом году она становится официально признанной

działaczy, którzy w 9 października 2004 roku utworzyli Stowarzyszenie Młoda Socjaldemokracja (SMS). Działające jako niezależna organizacja pozarządowa, stowarzyszenie podjęło współpracę programową z SdPI i stało się jej oficjalnym zapleczem młodzieżowym.

Wchodząca w skład koalicji wyborczej UP w dalszym ciągu kontynuowała współpracę ze swoim zapleczem młodzieżowym. Będąca stowarzyszeniem, FMUP jeszcze przed wyborami parlamentarnymi zaznaczała swoją niezależność względem partii politycznej, z którą była związana umową. W największym stopniu zostało to uwidocznione podczas wyborów prezydenckich w 2000 roku. UP poparła w nich kandydaturę Aleksandra Kwaśniewskiego z SLD, z kolei FMUP zarzucając mu niedostateczną lewicowość oraz neoliberalne sympatie, nie wsparła jego kandydatury w staraniach o reelekcje na urząd prezydenta państwa. W konsekwencji zapleczce młodzieżowe UP nie wyraziło w

partijnoy młodёжной организацией СЛДС.

Через год после признания ФМСД официальной молодёжной фракцией СЛДС, в этой организации произошёл первый раскол. Это было связано с кризисом, который в то время происходил в СЛДС и в результате привёл к уходу из партии ряда политиков во главе с Марком Боровским. 26 марта 2004 года они создали „Польскую Социал-Демократическую Партию” (ПСДП). Партия была официально зарегистрирована 19 апреля 2004 года. Вместе с уходом их СЛДС политиков, связанных с Марком Боровским, а так же после скорой регистрации новосозданной партии, из рядов ФМСД ушла группа молодых активистов, которые 9 октября 2004 года создали Объединение „Молодая Социал-демократия” (ОМСД). Функционируя как независимая НГО, организация начала сотрудничество с ПСДП и стала её официальным молодёжным крылом.

Входящий в состав политической коалиции „Рабо-

tych wyborach poparcia żadnemu z kandydatów, przeciwstawiając się jednocześnie partii politycznej, z którą miało podjętą współpracę.

Po wyborach parlamentarnych niezbyt dobre relacje pomiędzy UP a FMUP znacząco się pogorszyły. Najważniejszym wydarzeniem, które podzieliło działaczy partii i jej organizacji młodzieżowej było poparcie przez klub parlamentarny UP wojny w Iraku. Wówczas to część najbardziej radykalnych działaczy młodzieżówki partii politycznej odeszła z niej zakładając jednocześnie „Czerwony Kolektyw”, będący grupą o charakterze anarchosyndykalistycznym. W marcu 2004 roku zmieniła nazwę na „Czerwony Kolektyw-Lewicowa Alternatywa”, a od stycznia 2008 roku funkcjonowała jako „Lewicowa Alternatywa” [14].

Drugi wynik w wyborach parlamentarnych w 2001 roku uzyskała Platforma Obywatelska (PO), której zapleczem młodzieżowym od stycznia 2001 roku było SMD.

чий Союз” далее продолжал сотрудничество со своей партийной молодёжной организацией. Будучи зарегистрированной как отдельная организация, ФМРС указывало на свою независимость от политической партии, будучи связанными с ней только договором. Наиболее сильно это стало видным в период президентской кампании 2000 года. РС поддержал в них кандидатуру Александра Квасневского из СЛДС, ФМРС в свою очередь, упрекали его в недостаточно левых взглядах и неолиберальных симпатиях, в связи с чем не поддержали кандидатуры Квасневского. В результате молодёжное крыло РС не поддержало ни одного из кандидатов, однако вместе с тем простивопоставило себя политической партии, с которой имело договор о сотрудничестве.

После парламентских выборов и без того не наилучшие отношения между РС и ФМРС, ещё больше ухудшились. Наиболее важным событием, которое окончательно поделило акти-

Organizacja ta dotychczas była młodzieżówką UW. Jednakże już podczas wyborów na urząd prezydenta w 2000 roku, w znaczący sposób ukazała ona swoją niezależność. Wówczas to SMD udzieliło oficjalnie poparcia kandydaturze Andrzeja Olechowskiego, sprzeciwiając się tym samym stanowisku UW [6]. W momencie utworzenia PO, której jednym z założycieli był Andrzej Olechowski, organizacja zerwała współpracę z UW argumentując to tym, iż przestała ona już być gwarantem realizacji celów programowych stowarzyszenia. Jak zaznacza Maria Winclawska „(...) uchwała o rozwiązaniu umowy stowarzyszeniowej z Unią Wolności i zawiązanie nowej umowy z Platformą Obywatelską została przyjęta przez ‘Młodych Demokratów’ stosunkiem głosów 30 do 16, przy jednym głosie wstrzymującym” [33, s. 90]. W konsekwencji doprowadziło to do sytuacji, w której od stycznia 2001 roku SMD zdeklarowało się jako

вистов партии и её молодёжного крыла, была поддержка парламентарным клубом РС войны в Ираке. В это время наиболее радикальная часть молодёжной организации покинула её и создала „Красный Коллектив” - группу анархо – синдикалистического характера. В марте 2004 года изменили название на „Красный Коллектив – Левая Альтернатива”, а от января 2008 года существовали как „Левая Альтернатива” [14].

Второй результат в парламентских выборах 2001 года получает „Гражданская Платформа” (ГП), чьей молодёжной фракцией от января 2001 года является ОМД. До этого времени данная организация была молодёжным крылом „Унии Свободы”, однако во время президентской кампании 2000 года значительным способом показала свою независимость. ОМД в президентских выборах официально поддержало кандидатуру Анджея Олеховского, идя таким образом против позиции „Унии Свободы” [6]. В моменте создания ГП - одним из ини-

zaplecze młodzieżowe nowopowstałego ugrupowania politycznego. Do końca 2001 roku trwał proces związany ze zmianami organizacyjnymi. W konsekwencji zakończył się on 21 grudnia 2001 roku, kiedy to sąd przyjął statut nowej partii politycznej. Trzy miesiące później podpisała ona z SMD umowę, w wyniku której stowarzyszenie stało się oficjalną młodzieżówką PO. Zgodnie z nim, przedstawiciele młodzieżówki partii politycznej mieli możliwość delegowania swoich kandydatów na listy wyborcze PO, a także mogli uczestniczyć w pracach sztabów wyborczych tej partii [31, s. 16].

Kolejną partią, której wynik wyborczy pozwolił wejść do parlamentu była Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej (Samoobrona RP). Siedem miesięcy po wyborach powołana w jej strukturach została Ogólnopolska Młodzieżowa Organizacja Samoobrony RP (OMOS), która od tego momentu stanowiła jej oficjalne zaplecze młodzieżowe. Decyzja o powstaniu niniejszej organizacji zapadła

циаторов чего был Анджэй Олеховски – организация разрывает сотрудничество с „Унией Свободы”, мотивируя это тем, что партия перестала быть гарантом реализации целей организации. Как отмечает Мария Винцлавск „(...) решение о разрыве договора о сотрудничестве с „Унией Свободы” и подписанию нового договора с ГП было принято „Молодыми Демократами” в соотношении 30 голосов к 16, при одном воздержавшемся ” [33, с. 90]. В результате это привело к ситуации, в которой от января 2001 года ОМД задекларировало себя как молодёжную фракцию новосозданной политической структуры. До конца 2001 года шёл процесс, связанный с организационными изменениями. В итоге он закончился 21 декабря 2001 года, когда суд принял к регистрации устав новой политической партии. Через три месяца она подписала с ОМД договор, по которому организация становилась официальным молодёжным крылом ГП. Согласно с ним, представители партийной

podczas III Kongresu Partii, który miał miejsce 7 kwietnia 2002 roku. Zgodnie z nią OMOS miało stanowić integralną część partii i działać na zasadach młodzieżowej grupy programowej. Dwadzieścia dni po podjęciu decyzji o powołaniu organizacji, w Warszawie odbyło się zebranie komitetu założycielskiego, który skupiał przedstawicieli 16 województw. Jego celem było przygotowanie projektów regulaminu, tez programowych oraz uchwał na I Krajowy Zjazd OMOS. Zjazd, po którym możemy stwierdzić, że organizacja ta rozpoczęła swoją oficjalną działalność, miał miejsce 12 maja 2002 roku. Udział w nim wzięło 469 delegatów, którzy reprezentowali struktury terenowe z całej Polski [7].

Nową partią polityczną, która znalazła się w parlamencie było także Prawo i Sprawiedliwość (PiS). Zarejestrowana sędownie w dniu 13 czerwca 2001 roku, nie posiadała w momencie powstania swojego oficjalnego zaplecza młodzieżowego.

молодёжной организации имели право выставления своих кандидатов в избирательные списки ГП, а также могли участвовать в работе избирательных штабов партии [31, с. 16].

Следующей партией, результат которой позволил ей войти в парламент, была Самооборона Республики Польша (Самооборона РП). Через семь месяцев после выборов в её структурах была создана „Общепольская Молодёжная Организация Самообороны РП” (ОМОС), которая от того времени и являлась официальным молодёжным крылом партии. Решение о создании организации было принято на III Конгрессе Партии 7 апреля 2002 года. Согласно с решением, ОМОС должно было быть интегральной частью партии и функционировать как программная молодёжная группа. Через 20 дней после принятия данного решения, в Варшаве произошло собрание убредительного комитета, в котором были представители из 16 воеводств Польши. Его целью была подготовка проектов

Sytuacja ta zmieniła się 16 marca 2002 roku, kiedy to powołano Forum Młodych Prawa i Sprawiedliwości (FM PiS). Zgodnie z założeniem, organizacja ta stała się autonomiczną jednostką partii, a nad jej działalnością nadzór miał sprawować prezes PiS, który także wyznaczał jej kierunki ideowe. Zapisy w regulaminie FM PiS ograniczyły samodzielność młodzieżówki partii politycznej oraz możliwość podejmowania przez nią decyzji, które mogłyby być odmienne od stanowiska partii. Jak zauważyła Anna Żebrak „Forum Młodych PiS zostało utworzone przez partię macierzystą, by organizować ruch młodzieżowy, skupiony wokół niej, co w konsekwencji doprowadziło do wysokiego stopnia uzależnienia organizacji młodzieżowej względem partii”[34, s. 64].

W parlamencie znalazło się także PSL, które od 2000 roku posiadało własną młodzieżówkę działającą na prawach stowarzyszenia. Nie zaprzestało ono jednak współpracy ze ZMW, które

ustawa, programnych тезисов и решений на I Общегосударственный Съезд ОМОС. Съезд, после которого можно утверждать, что организация начала свою официальную деятельность, имел место 12 мая 2002 года. В нём приняло участие 469 делегатов, которые представляли региональные структуры со всей страны[7].

Новой политической партией, которая вошла в парламент, было Право и Справедливость (ПиС). Она была зарегистрирована 13 июня 2001 года и не имела в моменте регистрации своей молодёжной фракции. Данная ситуация изменилась 16 марта 2002 года, когда появился „Форум Молодых Права и Справедливости” (ФМ ПиС). Согласно с постановлениями, данная организация стала автономной частью партии, а над её деятельностью мог вести надзор председатель партии, который также определял идеологическое направление. Пункты в уставе организации сильно ограничили самостоятельность молодёжной фракции, а

przed 2000 rokiem stanowiło nieoficjalne zaplecze młodzieżowe tej partii. Według wcześniej wspomnianej już Agnieszki Jasiewicz-Betkiewicz „(...) młodzieżówka i Związek Młodzieży Wiejskiej nie rywalizują ze sobą o wpływy w PSL, lecz raczej starają się umiejętnie uzupełnić działalność kierując ją do innych grup odbiorców wyznaczając sobie odmienne zdefiniowane cele. ZMW pozostaje organizacją kulturowo-oświatową, o luźniejszej strukturze i otwartym członkostwie, podczas gdy FML jest ściśle związane z PSL i koncentruje się przede wszystkim na aktywności politycznej” [9, s. 171,172].

Nowa partią w parlamencie była Liga Polskich Rodzin (LPR). Powstała ona 21 kwietnia 2001 roku, a przez sąd została zarejestrowana 30 maja 2001 roku. Jej pojawienie się na polskiej scenie politycznej wynikało w głównej mierze z połączenia się Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego i Stronnictwa Narodowego. W powstaniu LPR zaangażowane czynnie

tak же лишали возможности принимать самостоятельные решения, рознящиеся с позицией партии. Как заметила Анна Жебрак: „Форум Молодых ПиСа был создан партией, чтобы организовать молодёжное движение, которое было сосредоточено вокруг неё. В результате это привело к высокому уровню зависимости молодёжной организации от партии” [34, с.64].

В парламенте также оказалась ПКП, которая од 2000 года имело свою партийную молодёжную организацию. Однако, партия не разорвала сотрудничества и с СДМ, который был до 2000 года неофициальной молодёжной фракцией этой партии. По словам Агнешки Ясевич – Беткевич: „(...) молодёжная фракция и СДМ не конкурируют между собой за влияние в ПКП, скорее пробуют грамотно взаимодействовать свою деятельность, выбирая разные методы работы и целевые группы. СДМ далее остаётся культурно – образовательной организацией, со эластичной

było także stowarzyszenie „Młodzież Wszechpolska” (MW). Stowarzyszenie to reaktywowano 2 grudnia 1989 roku [29, s. 87]. W swoim działaniu, organizacja ta odwoływała się do tradycji MW, która działalność swą prowadziła w dwudziestolecie międzywojennym [5]. W związku z jej wkładem w powstanie LPR stała się ona nieoficjalną młodzieżówką tej partii [22, s. 130]. Uznanie jej za nieoficjalne zaplecze młodzieżowe, spowodowane jest brakiem porozumienia pomiędzy MW a LPR, które gwarantowałyby stowarzyszeniu status oficjalnej młodzieżówki partyjnej. Jak zaznacza Mateusz Piskorski „(...) funkcjonujące niezależnie stowarzyszenie Młodzież Wszechpolska stanowiło oparcie wyborcze i po części kadrowe dla struktur Ligi” [25, s. 86]. Zauważa on także, że pełniło ono w ówczesnym czasie „(...) rolę organizacji studenckiej i młodzieżowej ściśle związanej organizacyjnie i w pełnej mierze finansowo z tą partią” [25, s. 86].

strukturą i otwartym członkostwem, тогда как ФМН сильно связан с ПКП и концентрируется в первую очередь на политической активности” [9, с. 171-172].

Новой партией в парламенте была и „Лига Польских Семей” (ЛПС). Она была создана 21 апреля 2001 года и зарегистрирована в суде 30 мая 2001 года. Её появление было результатом объединения Национал-Демократической и Националистической Партий Польши. В создании ЛПС активное участие брала также организация „Общепольское объединение молодёжи” (ООМ). Эта организация была реактивирована 2 декабря 1989 года [29, с. 87]. В своей деятельности эта организация опиралась на традиции Общепольской Молодёжи (ОМ), которая существовала в междувоенном двадцатилетии [5]. В связи с её вкладом в создание ЛПС, эта организация стала её неофициальным молодёжным крилом [22, с. 130]. Причиной её неофициального статуса было отсутствие договора между Общепольской Молодёжи и

Wybory parlamentarne w 2005 roku pozwoliły na wejście do parlamentu sześciu ugrupowaniom. W sejmie znalazło się PiS, PO, Samoobrona RP, SLD, LPR i PSL. Większość z nich posiadała już dobrze prosperujące i współpracujące z partią macierzystą młodzieżówki. Jednakże koniec roku 2005 przyniósł zmiany jeżeli chodzi o relacje między dwoma partii z ich zapleciami młodzieżowymi. Pierwszą z nich była Samoobrona RP, której młodzieżówką była OMOS. Po wystąpieniu z Samoobrony RP przewodniczącej OMOS, działalność tej organizacji zaczęła maleć. Jak zaznacza wspomniany już Mateusz Piskorski „(...) po rezygnacji z działalności w partii Mai Jankowskiej, pierwszej i ostatniej – jak się miało okazać – szefowej młodzieżówki, nie zdecydowano się na przeprowadzenie nowego zjazdu organizacji” [26, s. 402]. W 2010 roku partia podjęła bez powodzenia próbę reaktywacji swojej młodzieżówki, aż w końcu zaprzestała ona swojej

ЛПС, который гарантировал бы организации статус официальной молодёжной фракции партии. Как обращает внимание Матэуш Пискорский: „(...) функционируя как независимое объединение, ООМ являлось избирательной платформой и частично кадровыми структурами Лиги” [25, с. 86]. Обращает внимание также на то, что ООМ в своё время играло роль: „(...) студенческой и молодёжной организации, сильно связанной организационно и финансово с этой партией” [25, с. 86].

Парламентские выборы 2005 года позволили войти в парламент шести политическим структурам. В Сейм прошли: ПиС, ГП, Самооборона РП, СЛДС, ЛПС и ПКП. В большинстве своём, у этих партий уже были свои развитые и активно сотрудничающие с партией молодёжные организации. Однако, конец 2005 года принёс определённые изменения, если говорить о сотрудничестве двух партий с их молодёжными фракциями. Первой из них была Самооборона РП

działalności.

Inna sytuacja dotyczyła LPR, której do tej pory nieoficjalnym zapleczem młodzieżowym była MW. W listopadzie 2006 roku miała miejsce seria informacji prasowych o związkach nieoficjalnej młodzieżówki LPR ze środowiskami neonazistowskimi. Kluczowym okazał się opublikowany na łamach „Dziennika.pl” artykuł autorstwa Renaty Cius „Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej”. Sugerowała ona w nim udział Wszechpolaków oraz działaczy LPR w spotkaniach neonazistów [21]. W specjalnym komunikacie prasowym stowarzyszenie zaprotestowało jakoby osoby przedstawione w artykule były kiedykolwiek członkami MW, co oficjalnie zostało potwierdzone po upływie kilku miesięcy [23, 32]. W związku z wcześniej wspomnianymi informacjami medialnymi LPR zdecydowała się po pięciu latach współpracy zerwać ją z Wszechpolakami [15]. Sama partia nie pozostawiała długo bez

и ОМОС. После ухода из Самообороны лидера ОМОСа, организация начала активно уменьшаться. Как отмечает уже известный нам Матэуш Пискорски: „(...) после ухода из партии Маи Яковской, первого и последнего – как оказалось - лидера молодёжного крыла, решение о проведении нового съезда не было принято.” [26, с. 402]. В 2010 году партия предприняла безуспешные попытки реактивации своей молодёжной фракции, после чего она окончательно прекратила свою деятельность.

Вторая ситуация касалась ЛПС, неофициальными молодёжными представителями которой было ООМ. В ноябре 2006 года имела место серия статей в прессе о связи ООМ с неонацистскими группировками. Ключевой оказалась статья на страницах „Dziennika.pl” под авторством Ренаты Циус „Нацистские выбрыки ООМ”. Представляла она участие ООМовцев и представителей ЛПС во встречах неонацистов [21]. В официальном пресс-письме организация опротестовала

własnego zaplecza młodzieżowego. Już 12 grudnia 2006 roku powołany został Ruch Młodych Ligi Polskich Rodzin (RM LPR) [16]. Stworzenie struktur nowej młodzieżówki partii politycznej powierzono najmłodszemu posłowi partii oraz dotychczasowemu prezesowi MW-Krzysztofowi Bosakowi [1, 17, 12].

Rok po wyborach parlamentarnych, wygranych przez PiS, które wraz z LPR oraz Samoobroną RP sformowało rząd, uaktywniły się lewicowe młodzieżówki partii politycznych, które powołały „Forum na rzecz Demokracji”. Zostało ono utworzone z inicjatywy trzech organizacji młodzieżowych: FMS, FMUP oraz SMS. Zaproszono do niego także stowarzyszenie „Młode Centrum” (MC) będące młodzieżówką Partii Demokratycznej-demokracy.pl (PD) oraz Ostrą Zielęń, która stanowiła zaplecze młodzieżowe Partii Zielonych 2004. Głównym celem niniejszej inicjatywy było stworzenie platformy dialogu pomiędzy młodymi

информацию, что люди, о которых вёлся разговор в статье, когда-либо были членами ООМ. Это было официально подтверждено через несколько месяцев [23, 32]. В связи с вышеприведёнными информациями, ЛПС приняла решение после пяти лет разорвать сотрудничество с ООМ [15]. Сама партия долго не оставалась без молодёжной фракции. Уже 12 декабря 2006 года было создано „Движение Молодёжи Лиги Польских Семей” (ДМ ЛПС) [16]. Созданием структур новой молодёжной организации должен был заняться самый молодой депутат и бывший лидер ООМ – Кшыштоф Босак [1, 17, 12].

Через год после выборов, которые выиграло ПиС, и вместе с Самообороной и ЛПС сформировало Правительство, активировались левые молодёжные организации. Они заявили о создании „Форума во имя Демократии” Он был создан по инициативе трёх организаций: ФМС, ФМДС, ОМС. Предложение о сотруд-

działaczami z kręgów lewicowych, a władzą publiczną.

W ramach porozumienia, sygnatariusze przyjęli za cel także obronę porządku demokratycznego w Polsce, rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz promocję postaw proeuropejskich. Działania ich ukierunkowane były na zwiększenie aktywności młodzieży podczas wyborów. W konsekwencji mobilizacja miałyby się przерodzić w uzyskanie większej ilości mandatów młodych działaczy o poglądach centrolewicowych, bądź lewicowych, podczas wyborów samorządowych w 2006 roku [4].

W kwietniu 2007 roku doszło do pierwszego rozłamu w PiS. Na jego skutek z partii tej odeszła grupa posłów, która założyła nową formację o nazwie Prawica Rzeczypospolitej (PR) [18,27]. Wraz z jej powstaniem utworzona zastała Sekcja Młodzieżowa Prawicy Rzeczypospolitej (SM PR). W związku z porażką PR w przedterminowych wyborach do parlamentu, które odbyły się cztery miesiące po

nichestwie otrzymali także organizacja „Молодой Центр”, которые являлись молодёжной фракцией Демократической Партии - demokrasi.pl (ДП) и „Острая Зелень” - молодёжка Партии Зелёных 2004. Главной целью этой инициативы было создание платформы для диалога между молодыми активистами левых организаций и властью.

В рамках соглашения, стороны поставили своей целью защиту демократического строя в Польше, развитие гражданского общества и популяризацию проевропейских идей. Их деятельность была направлена на увеличение активности молодёжи во время выборов. В результате мобилизация должна была бы привести к увеличению количества мандатов для молодых активистов с левоцентристскими и левыми идеями в региональных выборах 2006 года [4].

В апреле 2007 года произошёл первый раскол в PiS. В его результате из партии вышла группа пар-

założeniu ugrupowania, SM PR została w znaczny sposób osłabiona, co przełożyło się na jej znikomą aktywność w kolejnych latach.

Podsumowując powyższe i odnosząc się do rozwoju młodzieżówek partyjnych w Polsce po 1989 roku, możliwa jest do podjęcia próba typologizacji organizacji młodzieżowych partii politycznych. Podstawowymi typami byłyby wewnątrzpartyjne i okołopartyjne organizacje młodzieżowe. Za wewnątrzpartyjną organizację młodzieżową uważana byłaby młodzieżówka partii politycznej, która jest autonomiczną jednostką danej partii politycznej i prowadzi swoją działalność w oparciu o statut niniejszej partii oraz regulamin, który określa ich funkcjonowanie. Opierając się o obecny stan badań, za organizację tego typu uznać można: SdFM SdRP, FM PiS, czy OMOS. Warto zwrócić uwagę, że decyzję związane z powołaniem do życia wewnątrzpartyjnej organizacji młodzieżowej zapadały w partiach politycznych. W

ламентаристов, которые создали новую формацию – Правая Партия Республики Польша (ППРП) [18, 27]. Вместе с её созданием появилась и „Молодёжная Секция ППРП”(МС ППРП). В связи с проигрышем ППРП в досрочных выборах в парламент, который были проведены через четыре месяца после создания формации, МС ППРП была значительно ослаблена, што сказалося на её минимальной активности в последующем.

Подытоживая вышенаписанное и относясь к развитию партийных молодёжных организаций в Польше после 1989 года, видится возможным произвести попытку типологизации партийных молодёжных организаций. Первичными типами были бы внутрипартийные и околопартийные молодёжные организации. За внутрипартийную организацию можно было бы принять молодёжку, которая является автономной единицей политической партии и в своей деятельности опирается на устав партии и правила, которые определяют её

związku z tym, uznać możemy, że to partie polityczne były twórcami organizacji tego typu.

Okołopartyjną organizacją młodzieżową byłaby ta organizacja, która działalność swą prowadzi w formie stowarzyszenia w oparciu o polską ustawę „Prawo o stowarzyszeniach” i ma podpisaną umowę z partią polityczną, z którą współpracuje jako jej zaplecze młodzieżowe. Przykładami tego typu organizacji są: SMD, SMLD, MC, SML, ML, UMD, FMUD, FMUP, czy SMS. W gronie tych organizacji wyodrębnić można te, które nie działają w formie stowarzyszenia lecz jako związki stowarzyszeń. Przykładem takiej młodzieżówki partii politycznej jest FMS. Ponadto w ich skład wchodzi też organizacje, które funkcjonując jako stowarzyszenia, zrzeszają tylko członków partii politycznej, z którą prowadzą współpracę. Tego rodzaju typem młodzieżówki jest FMI, na co dzień związany z PSL. To co odróżniało ten typ organizacji

функционирование. Базируясь на состоянии исследований в настоящее время, к таким организациям можно отнести: СдФМ, ФМ ПиС или ОМОС. Необходимо обратить внимание, что решение о создании этих организаций были приняты в политических партиях. В связи с этим, можно считать, что именно политические партии были создателями такого типа организаций.

Околопартийной молодёжной организацией можно считать ту организацию, которая свою деятельность ведёт в форме объединения на основе польского закона „О Объединениях” и имеет подписанный договор с политической партией, с которой сотрудничает как молодёжной крыло. Примерами такого типа организаций являются: ОМД, СМСЛ, МС, ОМЛ, МЛ, УДМ, ФМДУ, ФМРС или СМСд. Среди этих организаций можно выделить те, которые работают не в форме объединений, а союзов объединений. Примером такого молодёжного объединения является Форум Молодых

młodzieżowej od wewnątrzpartyjnej młodzieżówki to dość duża suwerenność w podejmowaniu decyzji związanych z działaniami organizacji. Okołopartyjne organizacje młodzieżowe niejednokrotnie traktowane były przez partię nie tylko jako młode zaplecze ale także jako partner we wzajemnych relacjach.

Ponadto na podstawie analizy działalności młodzieżówek partii politycznych można stwierdzić, że organizacje młodzieżowe działające w formie stowarzyszenia, niejednokrotnie zrywały współpracę z partią polityczną. Przykładem takiej organizacji było między innymi SMD, które w 2001 roku zakończyło współpracę z UW. Najczęściej powodem zerwania współpracy przez młodzieżówkę partii politycznej było to, że partia polityczna

z którą do tej pory współpracowała, przestawała być gwarantem realizacji jej celów programowych. W niniejszym okresie mieliśmy do czynienia także z

Социалистов. Кроме того, в их состав входят организации, которые действуют как объединения, но включают в себя только членов той партии, с которой сотрудничают. Такого рода молодёжкой является ФМИ, который связан ПКП. Отличем такого типа организаций от внутривнутрипартийных молодёжек является достаточно большая суверенность в решениях, связанных с деятельностью организации. Околопартийные молодёжные организации неоднократно были трактованы партиями не только как молодой потенциал, но так же как равноправный партнёр в политических отношениях.

На основе анализа деятельности молодёжек политических партий можно утверждать, что молодёжные организации, которые функционируют в форме объединений не одинажды разрывали сотрудничество с политическими партиями. Примером такой организации может быть ОМД, которые в 2001 году закончили сотрудничество с Унией Свободы. Чаще всего

odwrotnymi sytuacjami, kiedy to partia polityczna zrywała współpracę z organizacją będącą jej zapleczem młodzieżowym. Najlepszym tego przykładem jest zaprzestanie współpracy pomiędzy LPR a MW.

W analizowanym okresie dochodziło do rozłamów w partiach politycznych, które to przekładały się na rozłamy w samych organizacjach młodzieżowych. Wówczas to, działacze młodzieżówek partyjnych, którzy zdecydowali się współdziałać z odchodzącymi z macierzystej partii politykami, często współtworzyli nową partię lub jej organizację młodzieżową. Takie sytuacje miały miejsce podczas pierwszego rozłamu w PiS, kiedy to powstała PR.

Na podstawie niniejszej analizy możemy także dojść do wstępnego wniosku, że młodzieżówki partii politycznych, tak jak partie polityczne, jednoczą się do osiągnięcia wspólnych celów. Dowodzi tego zjednoczenie w 1994 roku FMUD ze stowarzyszeniem ML w SMD. Impulsem, który w konsekwencji

powodem k rozrywu сотрудничества молодёжки и политической партии служит то, что партия с которой проводилось сотрудничество переставала быть гарантией реализации целей молодёжной организации. В описываемом отрезке времени имели место также и обратные ситуации, когда политическая партия разрывала сотрудничество с организацией. Примером этого служит раскол между ЛПС и ОМ.

Кроме того, происходили расколы в политических партиях, которые приводили к расколам в их молодёжных фракциях. Активисты молодёжек, которые поддерживали политиков, покидающих партию, достаточно часто являлись сосоздателями новой политической партии либо её нового молодёжного крыла. Такая ситуация имела место после первого раскола в ПиС, когда была создана ПППП.

На основе проведённого анализа, можно придти к начальным выводам, что молодёжные организации политических партий, как и сами партии, объединяются

doprowadził do połączenia się młodzieżówek partii politycznych, było analogiczne działanie KLD i UD, na podstawie którego powstała UW. Innym przykładem jest powstanie jednej afiliowanej organizacji młodzieżowej SLD. W latach od 1999 do 2003 roku partia ta nie posiadała jednej organizacji młodzieżowej, lecz kilka konkurujących ze sobą. W 2003 roku dwie najlepiej rozwinięte i rozbudowane strukturalnie podjęły próbę oddolnego zjednoczenia. Na skutek tych działań powstała FMS, która w niedługim czasie stała się jedyną afiliowaną organizacją młodzieżową SLD.

Na przestrzeni analizowanych lat stwierdzić można, że niektóre z działających dziś młodzieżówek partii politycznych na trwałe wpisały się w polską scenę polityczną. Przykładami takich organizacji są przede wszystkim SMD i FMS. Szybki rozwoju innych organizacji młodzieżowych pozwala stwierdzić, że znaczącą rolę na tej scenie odgrywać będzie w

для достижения общих целей. Подтверждает это объединение в 1994 году ФМДУ с объединением МЛ в ОМД. Импульсом, который в результате привёл до объединения молодёжек политических партий, была аналогичная деятельность ЛДК и ДУ, на основе которой появилась УС. Другим примером является появление единой молодёжки в СЛДС. В 1999 – 2003 гг. у этой партии не было единой молодёжной организации, только несколько конкурирующих между собой молодёжных организаций. В 2003 году две наиболее развитые структурно организации провели попытку объединения. На основе этого появился ФМС, который достаточно быстро стал единственной молодёжкой СЛДС.

На основе проанализированных данных можно утверждать, что некоторые из действующих молодёжек стабильно вписались в польскую политическую сцену. Примерами таких организаций может быть ОМД и ФМС. Быстрое развитие других организаций позволяет утвер-

niedługim czasie także FM PiS oraz FML.

ждать, что значительную роль на этой сцене вскоре будут играть также ФМ ПиС и ФМН.

Literatura

1. Bosak: Jestem dumny z działań wszechpolaków, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,3789470.html>, (24.12.2012).

2. Dąbrowski S., Tradycja i tożsamość ideowo-programowa Związku Młodzieży Wiejskiej w latach 1988-1998 [w:] B. Rogowska (red.), Młode pokolenie Polski, Wrocław 2000, s. 69.

3. Forum Młodych Ludowców: wstęp do nas, <http://fml.pl/node/24>, (15.01.2013).

4. Forum na rzecz Demokracji, <http://lewica.pl/index.php?id=4007>, (25.12.2012).

5. Historia MW, <http://mw.org.pl/index.php/about/historia-mw/>, (09.11.2012).

6. Historia: Stowarzyszenie „Młodzi Demokraci”, <http://www.smd.org.pl/kim-jestesmy/historia/>, (28.11.2012).

7. Informacje o organizacji młodzieżowej, http://www.samoobrona.org.pl/pages/21.Archiwum/03.Mlodzi/00.Ak_tualnosci/index.php?document=999.html, (08.12.2012).

8. Janoski K. B., Rok 1989 w młodzieżowej ekspresji politycznej [w:] B. Rogowska (red.), Młode pokolenie Polski, Wrocław 2000.

9. Jasiewicz-Betkiewicz A., Młodzieżówki partyjne w Polsce. Historia, aktywność, kierunki rozwoju u progu drugiej dekady przemian. Rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym prof. dra hab. Antoniego Sułka, Warszawa 2003.

10. Jedna partia SLD, http://www.archiwum.wyborcza.pl/Archiwum/1,0,725673,19990413RP-DGW,Jedna_partia_SLD,.html, (15.01.2013).

11. Krajobraz przed bitwą, <http://przeglad-socjalistyczny.pl/opinie/opinie-lewica/289-pilawski.html>, (15.01.2013).

12. Krzysztof Bosak zajmie się tworzeniem struktur Ruchu Młodych LPR, <http://www.lpr.pl/?sr=!czytaj&id=5467&dz=kraj&x=14&pocz=225&gr=>, (25.12.2012).

13. Leksykon Politologii, Wrocław 1996, s. 479.

14. Lewicowa Alternatywa: organizacja, <http://www.la.org.pl/organizacja>, (11.12.12).

15. LPR zrywa „polityczne związki” z Młodzieżą Wszechpolską, <http://www.zyciewarszawy.pl/artukul/186049-LPR-zrywa--polityczne-zwiazki--z-Mlodzieza-Wszechpolska.html>, (25.12.2012).

16. LPR zrywa z Młodzieżą Wszechpolską, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,3787847.html> (25.12.2012).

17. LPR zrywa z MW, http://www.gazetapodatnika.pl/artykuly/lpr_zrywa_z_mw-a_676.htm, (25.12.2012).

18. Marek Jurek odszedł z PiS, <http://wyborcza.pl/1,76842,4059396.html>, (04.01.2013).

19. Materska-Sosnowska A., Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej-dostosowanie syndykatu władzy do zasad demokracji parlamentarnej, Warszawa 2006, s. 94.

20. Młodzi gniewni od Millera, <http://www.przegladtygodnik.pl/pl/artukul/mlodzi-gniewni-od-millera>, (11.12.2012).

21. Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej, <http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/194232,nazistowskie-wybryki-mlodziezy-wszechpolskiej.html>, (23.12.2012).

22. Olechowska P., Kampania wyborcza kandydatów do Sejmu i Senatu w 2005 roku w opinii szczecińskich dzienników [w:] W. Burger, M. Łuczak, P. Olechowska, Wybory 2005. Polska i województwo zachodniopomorskie, Szczecin 2006, s. 130.

23. Oświadczenie w sprawie publikacji skandalicznych materiałów na stronie dziennik.pl, http://www.mw.slask.pl/index.php?function=show_all&no=267, (25.12.2012).

24. Paszkiewicz K., Partie i koalicje polityczne III Rzeczypospolitej. Wrocław 2000.

25. Piskorski M., Liga Polskich Rodzin [w:] Ł. Tomczak (red.), Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych, Szczecin 2004.

26. Piskorski M., Samoobrona RP w polskim systemie partyjnym. Rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Jerzego Sielskiego, Poznań 2010.

27. Prawica Rzeczypospolitej, <http://prawicarzeczypospolitej.org/index.php?id=partia>, (04.01.2013).

28. Rogowska B., Rola i miejsce organizacji młodzieżowych w systemie politycznym [w:] B. Rogowska (red.), Młode pokolenie Polski, Wrocław 2000.

29. Tokarz G., Młodzież narodowa w latach 1989-1997. Struktury i idee [w:] B. Rogowska (red.), Młode pokolenie Polski, Wrocław 2000.

30. Tomczak Ł., „Młode Wilki” w SLD-koniec postkomunizmu? [w:] M. Drzonek, Mieczkowski J., POPiSy w polityce. Uwagi o polskiej scenie politycznej, Szczecin 2006.

31. Tomczak Ł., Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej [w:] Ł. Tomczak (red.) Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych, Szczecin 2004.

32. TVP przeprosza Młodzież Wszechpolską, <http://www.youtube.com/watch?v=Oj0-41Vvsl4>, (25.12.2012).

33. Winclawska M., Unia Wolności. Partia polityczna w okresie transformacji, Warszawa 2010.

34. Żebrak A., Instytucjonalizacja politycznych ugrupowań młodzieżowych w Polsce po 1989 roku. Rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym dr hab. prof. UP Krzysztofa Łabędzia, Kraków 2009.